

(BURNOUR: ceux qui fixent leur intelligence sur l'Être dont ils ont entendu décrire la forme). अमृतस्य (Schol.: = ब्रह्मज्ञानस्य) देव धारणो भू-यासम् innehabend TAITT. UP. 1,4,1. द्विजानां धारणा: wohl die Gestalt von Brahmanen habend, annehmend MBh. 13,739. — 2) m. a) du. die weiblichen Brüste H. c. 124. — b) N. pr. eines Sohnes des Kaçjapa MBh. 5,8632. eines Fürsten der Kāndravatsa 2732. — 3) f. आ a) das Tragen: उपदिष्टा मया कस्य पितुः कवचधारणा MBh. 7,19,12. 3853. स्त्रीव-देश विभर्त्येतां युक्तां कवचधारणाम् 3859. das Erhalten, Aufrechterhalten, Unterstützen, Helfen: तेषां (विश्यानां) गुतिपरीक्षरैः कञ्चित् धारणा कृता R. Gonn. 2,109,25. das Festhalten, Zurückhalten: तां योगमिति मन्यन्ते स्थिरामिन्द्रियधारणाम् KATHOP. 6,11. दधार गात्रेध्वनिलाग्निधारणाम् Bṛāg. P. 4,4,26. — b) das Behalten im Gedächtniss; ein gutes Gedächtniss: वेदानाम् MBh. 1,1010. मेधायै प्रज्ञायै धारणायै Āc. Gṛh. 3,5. Çākh. Gṛh. 4,9. — c) Sammlung des Gemüthes, die unverwandte Richtung des Geistes auf einen bestimmten Gegenstand und auch das dabei beobachtete Anhalten des Athems (vgl. Schol. zu Kap. 3,32): धारणा तु कचिद्ये चित्तस्य स्थिरबन्धनम् H. 84. MED. p. 56. बाह्ये ऽर्त्तविषये चित्तवृत्तिस्त्वेयं च धारणा । तत्र सूत्रं देशबन्धश्चित्तस्य धारणा Verz. d. B. H. No. 648. अद्वितीयवस्तुन्यतरिन्द्रियधारणं धारणा VERDĀNTAS. (Allah.) No. 133. यमनियमासनप्राणायामप्रत्याहारधारणाध्यानसमाधयः 127. MADHUS. in Ind. St. 1,22. PHAL. 8,14. प्राणायामास्तथा ध्यानं प्रत्याहारो ऽथ धारणा । स्मरणं चैव योगे ऽस्मिन्पञ्च धर्माः प्रकीर्तिताः ॥ VĀJU-P. in Verz. d. Oxf. H. 50,6,31, N. 3. प्राणायामा दश द्वौ च धारणा साभिधीयते ॥ द्वे धारणे स्मृते योगे MĀND. P. 39,35,36. प्राणायामा दशाष्टौ च धारणा साभिधीयते । द्वे धारणे स्मृते योगः GAURUPA-P. 230 im ÇKDn. धारणेत्युच्यते चेयं धार्यते यन्मनो यया MĀND. P. 39,41. सप्त या धारणाः कृत्स्ना वाग्यतः प्रतिपद्यते MBh. 12,8658. निनिप्य हृदि धारणाम् 7,8859. M. 6,72. धारणा धारयन् JĀGĀ. 3,201. युक्त MBh. 13,6738. 7760. SUCR. 1,228,7. JOGAS. 2,39. धारणामु योग्यता मनसः 53. परिचेतुमुपांशु धारणाम् RAGH. 8,18. KATHĀS. 3,140,141. Bṛāg. P. 1,9,31. 2,1,20,22. VP. 656. आस्थितो योगधारणाम् Bṛāg. P. 5,23,4. धारणायोग Ind. St. 2,171. धारणां गतः sich gefasst habend R. 2,76,3. धारणात्मक der sich leicht sammelt, — faßt SUCR. 1,323,9. — d) Bestimmung, ein feststehender Satz, eine feststehende Regel: इति धर्मस्य धारणा M. 8,184. न चेदके निरीनेतं स्वं त्वमिति धारणा 4,38. 8,241. 285. 336. 9,124. 205. यद्भूतकृतमत्यन्तं तत्सत्यमिति धारणा MBh. 3,13845. = मर्यादा, संस्था, स्थिति (AK. 2,8,4,26. TRIK. 3,3,210. H. 744) und durch das Verbleiben auf dem rechten Wege gewöhnlich erklärt. — e) = बुद्धि RĀGĀ. im ÇKDn. Einsteht (nach STENZLER) JĀGĀ. 3,78. — f) pl. Bez. der 4 Tage vom achten an gerechnet in der lichten Hälfte des Monats Ġjaishṭha VARĀH. Bṛh. S. 22,1,2,4. — 4) f. ई a) = नाडिका TRIK. 3,3,132. MED. p. 56. any tubular vessel of the body (vgl. नालिका) WILS. — b) bei den Buddhisten eine magische Formel TRIK. MED. BURN. Intr. 540. fg. 51. WASSILJEV 142. 165. 177. °पिटक HIGUEN-TSANG II. 38. — c) N. pr. einer Tochter der Svadhā VP. 84. VĀJU-P. ebend. N. 11. Vgl. धारिणी. — d) falsche Lessart für धारणी Reihe H. 1423. — 5) n. a) das Halten, Tragen AK. 3,4,14,77. MED. पृथिवी धारणभवेन प्रवर्तमाना TATTVAS. 13. लिति° KUMĀRAS. 7,68. शैलस्य (obj.) HARIV. 4067. गङ्गायाः MBh. 3,9946. 9962. समर्थो धारणो मेने संकुरे ज्ञास्य

III. Theil.

(अस्त्रस्य) 1850. R. Gonn. 1,69,13. शस्त्र° RĀGĀ-TAN. 6,9. उपानक्त° Gonn. 3,1,12. मेखला° 13. जीर्णकाषाय° JĀGĀ. 3,157. जटा° MBh. 3,18455. MĀND. P. 28,26. अयुध्यतो वृथा केषां बाहूनां धारणं मम HARIV. 9834. 9839. तुला° das Tragen der Wage, das Wägen JĀGĀ. 2,100; vgl. ध्रु 7. — b) das Erhalten, Behaupten, Aufrechterhalten: न वा एषो ऽलं श्रियै धारणाय ÇAT. Bn. 3,6,3,1. JĀGĀ. 3,174. SUCR. 1,48,4. SĀMĀJAK. 32. Bṛāg. P. 3,26,46. धारणाद्धर्ममित्याहुर्धर्मो धारयते प्रजाः MBh. 8,3460. आहारमनपाश्रित्य शरीरस्येव धारणाम् 1,307=651. एतौ हि नित्यं संयुक्तावितरितरधारणौ 12,2785. जीवित° 1,218. मञ्जीवधारणकरी GAURAP. 29. नियमस्य च धारणात् das Beobachten (anders die Erkl.) M. 10,3. जगरण° das Unterhalten KĀTS. Ça. 4,18,3. — c) das Behalten —, Bewahren im Gedächtniss: धारणात्मनसा ध्यानात् MBh. 15,756. TAITT. Ān. 10,9. Z. d. d. m. G. 9,11. ब्रह्मणश्चैव धारणात् M. 1,93. JĀGĀ. 3,333. MBh. 1,51,3,1309. 12,2388. 6996. 13,3624. 14,511. H. 309. fg. प्रस्तावानाम् das im-Gedächtniss-Haben HARIV. 8676. प्रकृषाध्ययन und धारणाध्ययन MÜLLER, SL. 509. — d) die unverwandte Richtung des Geistes auf einen bestimmten Gegenstand: अद्वितीयवस्तुन्यतरिन्द्रियधारणं धारणा VERDĀNTAS. (Allah.) No. 133. — e) das Festhalten, Zurückhalten, Anhalten: मयूखमत्ततो धारणाय निरुन्यात् AIT. Bn. 3,15. आधारस्त्वमसौ यत्र धारणाम् AK. 1,2,3,28. एष योगविधिः कृत्स्नो यावदिन्द्रियधारणम् MBh. 3,13939. आस° das Anhalten des Athems Schol. zu KĀTS. Ça. 4,1,13. gramm. das Zurückhalten oder unvollkommene Aussprechen eines Lauts RV. PRĀT. 14,6. VS. PRĀT. 4,141. das Ertragen, Aushalten; mit dem acc.: अशक्ता धारणे देव तेजस्तव समुद्धतम् R. 1,38,16. — f) das Ansichtragen, Ansichhaben: लिङ्ग° MBh. 3,2214. das Ansichbehalten, Auf-sichbehalten SUCR. 2,349,19. das Insichfassen, Enthalten: यथा घटो दधिमधूदकपयसो धारणे समर्थः GAURAP. zu SĀMĀJAK. 13. das Beisichbehalten: गाण्डूष° SUCR. 1,192,20. 2,128,15. 379,6. दूषणस्य कृते यत्ते हृदतं कोपधारणम् das Hegen von Groll, das Zürnen R. 3,41,35. — g) das Standhalten, festes Beharren: बिधाणः परमो शक्तिं ब्रह्मणो धारणात्मिकाम् (धारणा?) ÇĪRĪAS. 12,32; nach dem Schol. = निराधारवस्थानव्रणाम्. — Vgl. अङ्क°, यमु°, गर्भ° (auch MBh. 3,17133), कृत्त्र°, दाष्ट°, देह°, प्राण°, व्रत°, कृत्त°.

धारणक (von धारणा) 1) adj. in sich tragend, enthaltend: पञ्चधारणके क्वास्मिन् शरीरे जीवितं कुतः die fünf (Elemente) enthaltend MBh. 12,6889. — 2) m. Schuldner (vgl. ध्रु 18) JĀGĀ. 2,63. — Vgl. अधारणक.

धारणापात्र (धा° + पात्र) n. Gefäß für das Sieb (!) eines buddh. Bettlers VJUTP. 209.

धारणयस्त्र (धा° + य°) n. Bez. bestimmter Amulette TANTRAS. in Verz. d. Oxf. H. 94, b, 8. 14. 96, a, 15. b, 2. fg.

धारणामय (von धारणा) adj. f. ई auf der Vertiefung des Geistes beruhend Bṛāg. P. 4,18,20.

धारणावत् (wie eben) adj. mit Gedächtniss verbunden: धोर्धारणावती मेधा AK. 1,1,3,11.

धारणी m. patron. (wohl von धारणा) gaṇa तौत्त्वत्यादि zu P. 2,4,61. धारणीमति (धा° + म°) Bez. eines Samādhi VJUTP. 20.

धारणीमुखसर्वज्ञगत्प्रणिधिसंधारणार्ग m. N. pr. eines Bodhisattva DAÇABH. 2.